

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Jerzy Grubba

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2020 r.,
sprawy **P. K.**

skazanego z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

z powodu kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego
od postanowienia Sądu Rejonowego w A.

z dnia 19 lutego 2019 r., sygn. akt II Ko (...),

w przedmiocie warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności

p o s t a n o w i ł:

**uchylić zaskarżone postanowienie i na podstawie art. 15 § 1
k.k.w. umorzyć postępowanie w przedmiocie zawieszenia
wykonania kary pozbawienia wolności.**

UZASADNIENIE

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w A. z dnia 28 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K (...), P. K. skazany został za popełnienie występku określonego w art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. – na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2017 roku, sygn. akt II Ko (...), Sąd Rejonowy w A. , w związku z wnioskiem złożonym przez P. K. , na podstawie art. 151 § 1 k.k.w., odroczył skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności na

okres 6 miesięcy, tj. do dnia 12 czerwca 2018 roku. Kolejny wniosek o odroczenie wykonania kary P. K. złożył do sądu w dniu 20 czerwca 2018 roku. Postanowieniem z dnia 4 września 2018 roku, sygn. akt II Ko (...), Sąd Rejonowy w A. ponownie odroczył skazanemu wykonanie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, na dalszy okres 6 miesięcy, tj. do dnia 12 grudnia 2018 roku.

Następnie w dniu 11 grudnia 2018 roku P. K. złożył w sądzie wniosek o warunkowe zawieszenie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności. Postanowieniem z dnia 19 lutego 2019 roku, sygn. akt II Ko (...), Sąd Rejonowy w A. K. , na podstawie art. 152 k.k.w. i art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k., warunkowo zawiesił skazanemu P. K. wykonanie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej na okres próby wynoszący 3 lata, w czasie którego oddał go pod dozór kuratora sądowego. Postanowienie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się w dniu 27 lutego 2019 roku.

Prokurator Generalny zaskarżył na podstawie art. 521 k.p.k. postanowienie Sądu Rejonowego w A. o zawieszeniu wykonania kary w całości na niekorzyść skazanego P. K.. Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie art. 152 § 1 k.k.w. w zw. z art. 69 § 1 k.k., polegające na warunkowym zawieszeniu orzeczonej wobec P. K. wyrokiem Sądu Rejonowego w A. z dnia 28 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K (...), kary 6 miesięcy pozbawienia wolności pomimo, że uprzednie odroczenie wykonania tej kary nie trwało przez okres co najmniej roku oraz w sytuacji, gdy nie została spełniona określona w art. 69 § 1 k.k. przesłanka braku uprzedniego skazania P. K. na karę pozbawienia wolności. W związku z tym zarzutem, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania w przedmiocie zawieszenia wykonania kary.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna. Sąd Rejonowy wydał zaskarżone postanowienie z rażącym naruszeniem przepisów prawa, wskazanych w zarzucie kasacji.

Sąd nietrafnie przyjął, że został spełniony określony w art. 152 § 1 k.k.w. warunek wcześniejszego odroczenia kary pozbawienia wolności przez okres jednego roku. Zgodnie z art. 152 § 1 k.k.w., sąd może warunkowo zawiesić

na zasadach określonych w art. 69-75 Kodeksu karnego, wykonanie kary nieprzekraczającej roku pozbawienia wolności, jeżeli odroczenie wykonania tej kary trwało przez okres co najmniej jednego roku.

Zgodnie z art. 151 § 3 k.k.w. okres odroczenia wykonania kary w niniejszej sprawie rozpoczął się od dnia 12 grudnia 2017 roku, tj. od dnia wydania pierwszego postanowienia o odroczeniu. Skazanemu udzielono wówczas odroczenia wykonania kary na okres 6 miesięcy, tj. do dnia 12 czerwca 2018 roku i w tym dniu upłynął okres odroczenia. Skazany P. K. złożył wniosek o ponowne odroczenie kary dopiero w dniu 20 czerwca 2017 roku i skutkowało on udzieleniem ponownego odroczenia wykonania kary do dnia 12 grudnia 2018 roku, na mocy postanowienia z dnia 4 września 2018 roku. Końcowa data okresu odroczenia wynikała z dyspozycji z art. 151 § 3 k.k.w., zgodnie z którą łączny okres odroczenia wykonania kary w odniesieniu do sytuacji p. K. nie mógł przekroczyć roku i liczony jest od dnia wydania pierwszego postanowienia o odroczeniu.

Jak trafnie zwrócił uwagę skarżący, zgodnie z uchwałą składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2009 roku, sygn. I KZP 32/08 (OSNKW 2009/4/25), do łącznego okresu odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności, określonego w treści art. 151 § 3 k.k.w., stwarzającego możliwość ubiegania się o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na podstawie art. 152 k.k.w., okres pomiędzy datą zakończenia wcześniej udzielonego odroczenia, a datą kolejnego postanowienia o odroczeniu, wlicza się tylko wówczas, gdy wniosek o kolejne odroczenie został złożony przed zakończeniem wcześniej udzielonego okresu odroczenia, przy czym łączny okres udzielonego kilkakrotnie odroczenia nie może, w żadnej sytuacji, przekroczyć roku od dnia wydania pierwszego postanowienia o odroczeniu, chyba że chodzi o kobietę ciężarną lub w okresie 3 lat po urodzeniu dziecka lub sprawowania nad nim opieki. Uchwała ta została podjęta w wyjaśnieniu zaistniałych w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych rozbieżności w wykładni przepisu art. 151 § 2 i § 3 k.k.w. w zakresie sposobu liczenia łącznego okresu odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności, koniecznego dla warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, o którym mowa w art. 152 k.k.w. i z uwagi na jej doniosłość dla praktyki sądowej nadano jej moc zasady prawnej,

na podstawie art. 61 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym.

W związku z powyższym, aktualnie w orzecnictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że warunkiem zastosowania art. 152 k.k.w. jest to, aby wymagany roczny okres odroczenia, którego można udzielić kilkakrotnie wynikał z postanowień sądu. Natomiast do łącznego okresu odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności, określonego w treści art. 151 § 3 k.k.w., stwarzającego możliwość ubiegania się o warunkowe zawieszenie jej wykonania na podstawie art. 152 k.k.w., wlicza się co prawda okres pomiędzy datą zakończenia wcześniej udzielonego odroczenia a datą kolejnego postanowienia o odroczeniu, ale tylko wówczas, gdy wniosek o kolejne odroczenie został złożony przed zakończeniem wcześniej udzielonego odroczenia (vide np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 marca 2009 roku, sygn. V KK 7/09, Lex nr 486204; z dnia 24 maja 2011 roku, sygn. II KK 329/10, Lex nr 846186; z dnia 11 stycznia 2012 roku, sygn. II KK 328/11, Lex nr 1109324).

W niniejszej sprawie P. K. korzystał zatem z odroczenia wykonania kary w okresie od dnia 12 grudnia 2017 roku do dnia 12 czerwca 2018 roku, a następnie od dnia 4 września 2018 roku, kiedy wydane zostało kolejne postanowienie o odroczeniu wykonania kary, do dnia 12 grudnia 2018 roku, tj. przez okres 9 miesięcy i 8 dni, a zatem krócej niż rok. Oznacza to, że nie została spełniona formalna przesłanka warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności wskazana w art. 152 § 1 k.k.w.

Poza tym, w badanej sprawie nie został spełniony wynikający z art. 69 § 1 k.k. wymóg braku uprzedniego skazania na karę pozbawienia wolności. Dyspozycja art. 152 § 1 k.k.w. umożliwia zawieszenie wykonania kary nieprzekraczającej roku pozbawienia wolności skazanemu, który przez okres co najmniej roku korzystał z odroczenia wykonania kary, jednakże może to nastąpić zgodnie z zasadami określonymi w art. 69-70 Kodeksu karnego. Zgodnie natomiast z treścią art. 69 § 1 k.k., sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. W niniejszej sprawie

nie ulega natomiast wątpliwości, że przesłanka braku skazania na karę pozbawienia wolności, nie została spełniona, co jednoznacznie potwierdza przyjęta wobec P. K. , w wydanym w dniu 28 czerwca 2017 roku wyroku skazującym, kwalifikacja z art. 64 § 1 k.k. oraz wynikające z akt tej sprawy dane o jego uprzedniej karalności, w tym kilkukrotne skazania na kary pozbawienia wolności (karta karna - k. 88, odpisy wyroków - k. 31, 34-35 akt II K (...)). Dlatego w sytuacji, gdy przypisane P. K. wyrokiem Sądu Rejonowego w A. z dnia 28 czerwca 2017 roku, w sprawie sygn. akt II K (...), przestępstwo z art. 284 § 2 k.k. w zw. art. 64 § 1 k.k., zostało popełnione w dniu 15 lutego 2017 roku, a zatem w czasie obowiązywania art. 69 § 1 k.k. w brzmieniu przedstawionym wyżej, a obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku, nie było możliwości zastosowania warunkowego zawieszenia kary.

W badanej sprawie, brak było zatem ustawowych przesłanek do zastosowania wobec P. K. warunkowego zawieszenia wykonania kary w trybie art. 152 k.k.w. w zw. z art. 69-75 k.k. Nie został spełniony wynikający z art. 152 § 1 k.k.w. warunek odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności przez okres co najmniej roku, jak również warunek braku wcześniejszego skazania na karę pozbawienia wolności określony w art. 69 § 1 k.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie i na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. umorzył postępowanie w przedmiocie zawieszenia wykonania kary.